

ENTRE**COMP**EDU

Moduuli 4: Arviointi

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EntreCompEdu is co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union. The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sisältö

Moduuli 4

4.1 Opiskelijoiden yrittäjyysoppimisen edistyminen ja siitä raportoiminen.....	4
4.2 Palautteen antaminen yrittäjyysoppimisesta.....	19
4.3 Edistymisen ja saavutusten juhlistaminen	26

Videojohdanto Moduuliin 4

Link <https://youtu.be/qS-CquhpOr4>

4.1 Opiskelijoiden yrittäjyysoppimisen edistyminen ja siitä raportoiminen

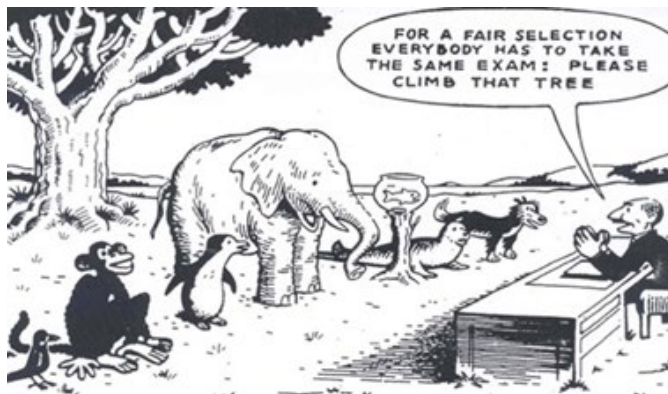
Mitä tulee mieleen, kun ajattelet sanoja 'edistyminen' ja 'arviointi'?¹ Mitä oppilaat voisivat sanoa?

Yksinkertaisesti ilmaistuna oppimisen edistymistä voidaan kuvailla oppilaiden tiedon ja ymmärryksen, taitojen ja asenteiden kehittymisenä kahden tietyn pisteen välillä, esimerkiksi oppitunnin tai työkokonaisuuden alusta loppuun. Tätä kehitystä voidaan mitata erilaisilla arviointityökaluilla. Oppilaat voivat esimerkiksi suorittaa saman kokeen ennen ja jälkeen ja verrata tuloksia. Tämä voi paljastaa oppilaiden oppimiseen tietyinä ajanjaksona "lisätyn arvon". Monimutkaisempaa (ja kiistanalaisempaa) on määrittää, mikä on voinut aiheuttaa tämän ja miten tällaisia tietoja käytetään, esimerkiksi opettajien tehokkuuden mittaamiseen.

Kun otetaan huomioon yrittäjyyden luonne, oppilaiden edistymisen mittaaminen kovilla, numeerisilla mittareilla ei ole mutkatonta. Miten voisit esimerkiksi ilmaista määrällisesti oppilaiden kehittymistä luovuuden, riskinoton ja tulkinnanvaraisuuden sietämisen suhteen? Monet koulutuksen ammattilaiset huomauttavat, että oppilaat eivät edisty lineaarisesti vaan pikemminkin kulkevat ylä- ja alamäkeen. Lisäksi jokainen oppilas on yksilö, jonka edellytykset ovat ainutlaatuiset, mikä tarkoittaa, että hänen "edistymisensä" tarkistaminen on aina ehdollista. Tutustu tähän kuuluisaan arviointia koskevaan pilapiirrookseen, joka on saatavilla monilla Internet-sivustoilla. Mikä on keskeinen viesti? Mitä se voisi tarkoittaa yrittäjyysoppimisen arvioinnin kannalta?

¹ On syytä panna merkille, että englannin sana 'assessment' (arviointi) on peräisin latinan sanasta assidere, mikä tarkoittaa 'istua vieressä tai kanssa' (Wiggins 1993).

Kaavio 4.1. Arviointihaasteita kuvaava

Lähde: <https://scribblesandscrolls.files.wordpress.com/2014/07/assessment-cartoon.jpg>

On helppo unohtaa, että itse arvioinnissa on kyse sen päättelemisestä, mitä oppilaat tietävät, ymmärtävät ja pystyvät tekemään tiettyinä ajankohtina, koska emme voi lukea heidän ajatuksiaan².

Ennen kaikkea on tärkeää, että jokaisen arviointitehtävän on oltava pätevä ja luotettava: pätevä tarkoittaa, että se mittaa sitä, mitä sen sanotaan mittaavan, ja luotettava tarkoittaa, että tulokset olisivat hyvin samankaltaisia, jos arviointi toistettaisiin toisessa kontekstissa. Luotettava koe tarkoittaa siis sitä, että kokeen suorittavat oppilaat saisivat saman pistemäärän riippumatta siitä, missä tai milloin he suorittavat kokeen. Pätevyyden havainnollistamiseksi oletetaan, että haluat mitata oppilaiden yrittäjäydsasenteissa lukuvuoden aikana mahdollisesti tapahtuneita muutoksia. Voit päättää käyttää kyselylomaketta pääasiallisena arviointityökaluna. Sinun olisi mietittävä kysymysten sanamuotoa ja mittasteikkoa. Jos esimerkiksi kysyt oppilailta: "Kuinka usein olet esittänyt idean luokkasi edessä viimeisen kuukauden aikana?", numeerinen asteikko (0--- 1---2---

² Paul Black & Dylan Wiliam (2018): 'Classroom assessment and pedagogy, Assessment', julkaisussa Education: Principles, Policy & Practice, 25:6, 551-575. Arvioinnilla tarkoitetaan yleensä arvioita yksittäisten oppilaiden suorituksesta ja oppimistavoitteiden saavuttamisesta. Evaluoinnilla puolestaan tarkoitetaan arvioita koulujen, koulujärjestelmien ja politiikan tehokkuudesta. Katso Nusche, D., Laveault, D., MacBeath, J. ja Santiago, P. (2012): OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education: Uusi-Seelanti 2011. Pariisi: OECD Publishing.

-3---4---5+ kertaa) on pätevämpi kuin sanat 'harvoin', 'joskus' ja 'usein', koska oppilaat voivat tulkita näitä sanoja eri tavoin. Yksi oppilas saattaa ajatella, että 'joskus' tarkoittaa kahdesti, toinen kolme kertaa.

On myös tärkeää, että opettajat ja oppilaat ovat selvillä jokaisen arviointitehtävän tarkoituksesta ja siitä, miten tuloksia on tarkoitus hyödyntää. Yleisesti ottaen arviointiin on kolme keskeistä syytä, joista jokaisella on paikkansa yrittäjyysoppimisessa:

- selvittää, minkä vaiheen, tason tai standardin he ovat saavuttaneet, usein vertaisryhmään verrattuna, jotta voimme raportoida tästä (oppimisen arviointi)
- diagnosoida, mitä oppilaat tekevät hyvin ja mitä voidaan parantaa, ja laatia toimintasuunnitelma parannusten toteuttamiseksi (arviointi oppimista varten)
- edistää oppilaiden vastuuta oman edistymisensä arvioinnissa (arviointi oppimisena).

EntreComp-viitekehystä voidaan käyttää vertailukohtana kussakin arviointia koskevassa lähestymistavassa (ks. alla oleva taulukko 4.1).

	Arviointi oppimista varten	Oppimisen arviointi	Arviointi oppimisena
Tarkoitus	Selvittää, mitä oppilaat tekevät hyvin, mitä voidaan parantaa ja miten se toteutetaan	Määrittää, minkä "tason" tai "vaiheen" oppilaat ovat saavuttaneet, verrattuna siihen, mitä heidän ikäisiltään voidaan odottaa (standardit), tai	Että oppilaat pohtivat oppimistaan, jotta he voivat parantaa suoritustaan

		asetettuihin ehtoihin verrattuna	
Toimijat	Opettajat	Opettajat	Oppilaat
Yhteys EntreComp-viitekehykseen	EntreComp-oppimistuloksia voidaan käyttää "Osaan..."-muotoisten tavoitteiden asettamiseen ja onnistumisen ehtojen jakamiseen oppitunneilla	EntreComp-viitekehyksen osaamistasoja voidaan käyttää summatiivisessa tarkoituksessa oppilaan edistymisen tarkistamiseksi projektin eri vaiheissa	Oppilaat voivat seurata ja tarkastella omaa edistymistään yrittäjyyskompetenssien osoittamisessa

Taulukko 4.1 EntreComp-viitekehyksen käyttötavat arviointikäytäntöjen tukena

Syvennä osaamistasi 4.1 Arviointi ja luovuus

Voit syventää tietämystäsi tietyiltä osa-alueilta lisäaineistojen avulla. Tässä Moduulin 4 Syvennä osaamistasi -osiossa kannattaa perehtyä erityisesti lukuun luovuuden arvioinnista. Voit lukea sen täältä:

Linkki: https://issuu.com/bantaniedu/docs/entrecompedu_4.1.fi

Oppimisen arviointi (assessment of learning)

Arviointi rinnastetaan yleensä testeihin ja kokeisiin, jotka koskevat sitä, mitä oppilaat tietävät, ymmärtävät ja osaavat tehdä ja joita pidetään yleensä tietyn ajanjakson lopussa. Tällainen **oppimisen arviointi** antaa opettajille, vanhemmille, työnantajille ja oppilaille itselleen tietoa heidän saavuttamastaan tasosta tai standardista. Siitä voi olla hyötyä seuranta- ja raportointivaatimusten yhteydessä.

EntreComp-viitekehyksessä on lyhyt kuvaaja jokaiselle neljästä osaamistasosta sekä toimintasanat, jotka kuvaavat kutakin tasoa (taulukko 4.2). Esimerkiksi **perustasolla** yrittäjäyyskokemuksen päätarkoitus on 'löytää' ja 'tutkia'. **Keskitasolla** oppilaat siirtyvät 'kokeilemiseen' ja 'uskaltamiseen'. **Edistyneellä** tasolla oppilaat 'parantavat' ja 'vahvistavat' ymmärrystään, kun taas 'laajentaminen' ja 'muuntaminen' kuvaavat osaamisen korkeinta **asiantuntijatasoa**³.

Näiden toimintasanojen selitykset antavat meille mahdollisuuden kehittää käsitystä siitä, miten oppijat voivat edistyä näissä kompetensseissa, ja auttavat meitä pohtimaan, miten oppimisaktiviteetit voivat tukea tätä kehitystä.

EntreComp Progression Model			
Foundation - Relying on support from others		Intermediate- Building independence	
Under direct supervision. (Includes, for example, support by teachers, mentors, peers, advisors, or consultancy services)	With reduced support from others, some autonomy and together with my peers.	On my own and together with my peers.	Taking and sharing some responsibilities.
1. Discover Level 1 focuses mainly on discovering your qualities, potential, interests and wishes. It also focuses on recognising different types of problems and needs that can be solved creatively, and on developing individual skills and attitudes.	2. Explore Level 2 focuses on exploring different approaches to problems, concentrating on diversity and developing social skills and attitudes.	3. Experiment Level 3 focuses on critical thinking and on experimenting with creating value, for instance through practical entrepreneurial experiences.	4. Dare Level 4 focuses on turning ideas into action in 'real life' and taking responsibility for this.
Advanced - Taking responsibility		Expert - Driving transformation, innovation, and growth	
With some guidance and together with others.	Taking responsibility for making decisions and working with others.	Taking responsibility for contributing to complex developments in a specific field.	Contributing substantially to the development of the specific field.

³ Vastaavia käsitteitä käytetään EntreCompEdu-alustalla, jolla laajentuva pedagogiikka nähdään ammatillisen kehittymisen korkeimpana tasona.

<p>5. Improve Level 4 focuses on improving your skills for turning ideas into action, taking increasing responsibility for creating value, and developing knowledge about entrepreneurship.</p>	<p>6. Reinforce Level 6 focuses on working with others, using the knowledge you have to generate value, dealing with increasingly complex challenges.</p>	<p>7. Expand Level 7 focuses on the competences needed to deal with complex challenges, handling a constantly changing environment where the degree of uncertainty is high,</p>	<p>8. Transform Level 8 focuses on emerging challenges by developing new knowledge, through research and development and innovation capabilities to achieve excellence and transform the ways things are done.</p>
--	--	--	---

Taulukko 4.2 EntreComp-viitekehyksen edistymistasot

Arviointi oppimista varten (assessment for learning)

Tutkijat kertovat kuitenkin, että oppimisen parantamisen kannalta merkittävimmät arviointikäytännöt ovat formatiivisia, eli niissä arviointia käytetään **oppimista varten**. Esimerkiksi oikeanlainen jatkuva palaute voi auttaa oppilaita oppimaan kokemuksistaan (ks. kohta 4.2). Ironista on, että kun formatiivista arviointia käytetään hyvin, testitulokset paranevat⁴. On myös olemassa huomattavaa näyttöä siitä, että formatiivista arviointia olisi painotettava erityisesti alakouluvuosina⁵.

Suurella osalla yrittäjyyskasvatusta koskevaa kirjallisuutta suositellaan arvioinnin käyttöä oppimisstrategioissa. Opettajia kannustetaan jakamaan oppimistavoitteet ja arviointikriteerit oppilaiden kanssa, jotta salaisuuksia ei ole. Oppilaiden ei tarvitse arvata, mitä opettajat haluavat, koska arviointiprosessi on näkyvä ja kaikkien ymmärtämä.

Oppimisen arviointi ja arviointi oppimista varten palvelevat erilaisia tarkoituksia tarkistettaessa, missä vaiheessa oppimista oppilaat ovat ja miten he voivat

4 Kingston, N. M., & Nash, B. (2015). Erratum. Educational Measurement: Issues and Practice, 34(1), 55

5 Ks. esimerkiksi Harlen, W. ja Johnson, S. (2014): A review of current thinking and practices in assessment in relation to the Primary Years Programme, saatavilla osoitteessa <https://www.ibo.org/globalassets/publications/ib-research/assessmentinthepypfinalreport.pdf>

parantaa oppimistaan. Molemmat ovat tärkeitä. Ne eivät kuitenkaan mene tarpeeksi pitkälle, jos haluamme, että oppilaista tulee itsenäisiä oppijoita ja että he osoittavat sellaisia yrittäjyyskompetensseja, joille on suuri kysyntä. Pohdi laatikossa 1 esitettyjä esimerkkejä.

- 1.2 Luovuus, esim. innovatiivisten lähestymistapojen tutkiminen ja kokeileminen
- 2.1 Minäpystyvyys ja itseluottamus omiin kykyihin, esim. yksilöllisten ja ryhmän vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen ja arviointi
- 3.1 Aloitteellisuus, esim. itsenäinen toiminta ja työskentely päämäärien saavuttamiseksi
- 3.2 Suunnittelu ja hallinnointi, esim. parannettavien asioiden asettaminen tärkeysjärjestykseen ja toteuttamiskeinot
- 3.3 Epävarmuuden, tulkinnanvaraisuuden ja riskien kestäminen, esim. nopeasti muuttuvien tilanteiden hoitaminen nopeasti ja joustavasti
- 3.5 Kokemuksesta oppiminen, esim. reflektointi ja oppiminen sekä onnistumisesta että epäonnistumisesta

Laatikko 1. Esimerkkejä EntreComp-viitekehyksen eri yrittäjyyskompetenssien oppimistuloksista

Nämä kompetenssit eivät sovellu perinteisiin arviointijärjestelyihin, joissa oppilaat suorittavat kokeita kynän ja paperin avulla tietyn ajanjakson lopussa. Syvennä osaamistasi 4.1 harjoituksessa käsitellään luovuuden arvioinnin haasteita, kun taas Syvennä osaamistasi 4.3 harjoituksessa tutkitaan, miten epäonnistumisen käsitteeseen suhtaudutaan yrittäjyysoppimisessa myönteisenä, mikä on ristiriidassa perinteisen arviointiajattelun kanssa.

Arviointi oppimisena (assessment as learning)

Koulujen ja oppilaitosten on siis pohdittava eri tavalla sitä, miten ne arvioivat yrittäjyyskompetensseja. Arvioinnin näkemistä oppilaiden **oppimismahdollisuuksina** tuetaan merkittävästi. Kun oppilaat siis suorittavat tehtäviä, arviointi on olennainen osa heidän toimintaansa. Sitä ei pidetä lisätekijänä. Arviointi oppimisena keskittyy prosessiin, jossa oppilaat selviytyvät takaiskuista, oppivat kokemuksesta ja tekevät realistisia suunnitelmia oppimisensa parantamiseksi.

Käytännössä tämä voisi tarkoittaa sitä, että oppilaat asettavat projektille realistisia yrittäjyysoppimistavoitteita osana suunnittelu- ja hallinnointikompetenssiaan (3.2). Oppilaat voisivat antaa toisilleen palautetta siitä, miten heidän ideoitaan voitaisiin vahvistaa. He voisivat tukeutua tarkistuslistoihin ja muihin kehyksiin seuratessaan omaa edistymistään ja raportoidessaan siitä itse. Esimerkiksi puhekehyksiä voidaan käyttää tukemaan oppilaita, erityisesti niitä, joilta puuttuu itseluottamusta, ja niitä voidaan mukauttaa edistämään yrittäjämäistä kielenkäyttöä (kaavio 4.1).

Tämä ei tarkoita sitä, että opettajista tulisi tarpeettomia oppilaiden edistymisen tarkistamisessa ja siitä raportoinnissa. Opettajilla on päinvastoin keskeinen rooli vertais- ja itsearviointien laadun seurannassa, ja heidän on puututtava prosessiin korjatakseensa mahdollisia virheitä ja väärinkäsityksiä. Vaikka oppilaita on kannustettava ottamaan entistä enemmän vastuuta oppimisestaan ja arvioinnistaan, kun he etenevät koulutuksessaan, ei pidä unohtaa, että he ovat oppijoita. Ja he tekevät asioita väärin. Graham Nuthall totesi, että 80 prosenttia kaikesta oppilaiden saamasta palautteesta tulee toisilta oppilailta mutta 80 prosenttia tästä palautteesta on virheellistä⁶!

Tärkeää on, että oppilaat oppivat oikeanlaisesta palautteesta. Itse- ja vertaisarviointiin liittyvistä haasteista huolimatta useimmat alan asiantuntijat

⁶Nuthall, G. (2007) Hidden Lives of Learners, NZCER.

olisivat samaa mieltä siitä, että arviointi oppimisena on yrittäjyyspedagogiikan tunnusomaisin piirre⁷.

Käytännössä arviointia koskevien kolmen lähestymistavan väliset erot eivät ole aina täysin selkeitä. Oletetaan esimerkiksi, että annat oppilaiden tehtäväksi kokeen selvittääksesi, mitä he jo tietävät tietystä aiheesta (esim. markkinointistrategioista, liiketoimintasuunnitelmista tai mitä he uskovat yrittäjien tekevän). Jos tarkoituksenas on käyttää tuloksia tulevien oppimismahdollisuuksien suunnitteluun, summatiivisen kokeen tarkoitus on formatiivinen⁸. Jos taas aiot käyttää koetuloksia loppuraportissa ennen seuraavaan aiheeseen siirtymistä, siitä tulee oppimisen arviointia. Tärkeintä on, että sinä ja oppilaat olette selvillä jokaisen antamasi arviointitehtävän tarkoituksesta.

Havainnollistaaksemme, miten voit yhdistää summatiivisia ja formatiivisia lähestymistapoja arviointiin yrittäjyysoppimisen yhteydessä, tarkastellaan projektia, jossa pyydät oppilaita kehittämään uuden tuotteen. Oppilaiden on aluksi tunnettava ja ymmärrettävä suunnitellut oppimistulokset ja onnistumisen ehdot niiden saavuttamiseksi.

Idean kehittämisprosessin aikana sinä tai joku muu voi antaa formatiivista palautetta esimerkiksi seuraavasti:

- Mitkä ovat idean vahvuudet ja heikkoudet? Mitä mahdollisuuksia sillä voisi olla? (Idean synnyttäminen)
- Jos pyydämme kolmea oppilasta tekemään ehdotuksen idean parantamiseksi, mitä he voisivat sanoa? (Konseptin testaaminen)

⁷ Morseli, D. (2019) *The Change Laboratory for Teacher Training in Entrepreneurship*, Springer, p.26.

⁸ Bob Stake tiivistää summatiivisen ja formatiivisen välisen eron: Kun kokki maistaa keittoa, se on formatiivista; kun vieraat maistavat keittoa, se on summatiivista. Lainauksen esitti Scriven, M. (1991) teoksessa *Evaluation Thesaurus*, s. 169.

- Voitko ehdottaa jotakuta, joka voisi testata tuotteen tai palvelun (beeta-asiakkaat)?
- Kuinka monta estettä on mahdollisesti ylitettävä? (Prototyypin suunnittelu)
- Kuinka paljon huoltoa tarvitaan? (Tuotteen testaaminen)
- Miten testaat hintaa? ("Yleensä kannattaa aloittaa korkealta ja sitten vähentää testin aikana, jotta nähdään, miten tämä vaikuttaa myyntiin") (Markkinatestausta)
- Järjestätkö erityisen tapahtuman tuotteen tai palvelun lanseeraamiseksi? (Tuotteen lanseeraus)⁹

Voit myös antaa palautetta tiimityötaitoista esimerkiksi yhteistyön, suunnittelun ja resurssien hallinnan aloilla, jotka liittyvät EntreComp-viitekehyksen kompetensseihin.

Jos oppilaiden odotetaan esittelevän uuden tuotteen projektin lopussa, painopisteesi siirtyy summatiiviseen käsitykseen arvioinnista. Tässä vaiheessa arviointikriteereissä voidaan keskittyä esimerkiksi ideasta kertomiseen, yleisön osallistamiseen ja ajanhallintaan liittyviin taitoihin.

Summatiivisen arvioinnin ei tietenkään tarvitse sijoittua hankkeen loppuun. Voit päättää varhaisessa vaiheessa, että kaikille oppilaiden ehdottamille ideoille tehdään koe, jossa ne voivat saada enintään kymmenen pistettä, ja että kaikki ne, jotka eivät saavuta kynnyksensä 8, eivät pääse jatkoon. Jos idea saa heikot pisteet, voit pyytää oppilaita esittämään sen uudelleen tai miettimään, olisiko tulos todennäköisesti huomattavasti parempi muutaman pienen muutoksen jälkeen. Myöhemmässä vaiheessa projektia voit kutsua ulkopuolisen yleisön arvioimaan prototyyppiä. Jos se päättää, että suunnitteluvirheitä on liikaa, idea voidaan hylätä.

⁹ Prosessikonseptit perustuvat teokseen Gorman, T. (2007): Innovation, Adams Media. Tietoa innovaatioista on osoitteessa <https://www.ideo.com/>

Lyhyesti sanottuna voit yhdistää summatiivisia ja formatiivisia tarkoituksia tarpeidesi mukaan.

Apua ideoiden ja mahdollisuuksien kohdalla

- Jos katson tätä toisesta näkökulmasta...
- Yksi tapa parantaa ideaani on...
- Mitä tapahtuisi, jos... tekisimme tästä tuotteesta pienemmän/suuremman / jos siinä olisi enemmän/vähemmän...?
- Jos yhdistän tämän ja tuon...
- Kun katsoin tätä uudelleen, huomasin...

Apua ideoiden toteuttamisessa

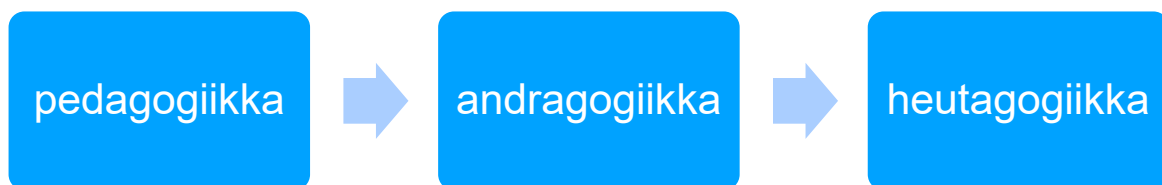
- Näen, miten ideamme on kasvanut...
- Okei, tämä ei toiminut suunnitellusti, mutta opimme...
- Tämä ei ole mielestäni hyvä liiketoimintasuunnitelma, koska...
- Jos me... muutamme asioiden järjestystä, niin... tämä voi nopeuttaa asioita.
- Voitko selittää, miksi luulet, että... tämä on liian vaarallista?
- Luulen, että tämä ajatus vetoaa, koska...
- Teemme mielestäni hyvää yhteistyötä, mutta voisimmeko...
- Pidän tästä ehdotuksesta esitellä ideamme, koska...

Apua resurssien käyttämisessä

- Voisin kysyä...
- Todella hyödyllinen verkkosivusto on...
- Eniten minua auttoi projektissa... koska...
- OK, minulla ei ole tätä resurssia, mutta mitä jos yritän...
- Kenellä muulla on ollut tämä ongelma? Mitä he tekivät?
- Miten voisin tehdä tämän nopeammin teknologioiden avulla?
- Entä jos muodostamme parin ja jaamme tämän resurssin?
- Onko tämä turvallista?
- Jos käytän näitä resursseja nyt...
- Mahtuuko tämä budjettiimme?
- Onko tämä paras tapa käyttää aikaamme?

Kaavio 4.1. Esimerkkejä EntreComp-viitekehykseen liittyvistä yrittäjyysoppimisen puhekehyksistä

Oppilailla pitäisi olla entistä aktiivisempi rooli oman edistymisensä arvioinnissa, mutta tämä ei tarkoita, että kokonaisvastuu arvioinnista annettaisiin oppilaille. Etenemisen yleisen suunnan osoittavat Penaluna ja Penaluna, jotka ehdottavat arvioinnin siirtämistä opettajakeskeisestä pedagogiikasta kohti tietynasteista oppilaiden itseohjautuvuutta (andragogiikkaa) ja sitten oppilaslähtöistä heutagogiikkaa, jossa oppilas katsotaan itsenäiseksi oppijaksi, joka hakee ohjausta ja neuvottelee oppimisresurssien käyttömahdollisuudesta¹⁰.

Kaavio 4.2 Arviointivastuun eteneminen

Tämän osion tärkein yhteenveto on, että 'oppimisen arvioinnilla', 'arvioinnilla oppimista varten' ja 'arvioinnilla oppimisena' on kaikilla paikkansa yrittäjyyskasvatuksessa. Summatiivinen arviointi voi tarjota tietoa, jonka avulla työtoverit, vanhemmat, työnantajat ja muut voivat tukea oppilaita heidän kehittymisensä seuraavassa vaiheessa. Oppimistavoitteiden ja onnistumisen ehtojen jakamisen sekä vaikuttavan palautteen (jota käsitellään seuraavassa osiossa) avulla oppilaat voivat lisätä omaa tietoisuuttaan siitä, miten he voivat kehittyä. On olemassa monia formatiivisia strategioita, joita voidaan mukauttaa tukemaan yrittäjyysoppimista (katso tehtävä 4.1). Kun oppilaiden itsearviointikykyä kehitetään, heistä voi tulla yrittäjyysoppimisessaan reflektioivia ja entistä itsenäisempiä.

10 Penaluna, A., & Penaluna, K. (2015). Thematic paper on entrepreneurial education in practice. Part 2. Building motivation and competencies. Available at: [http://www.oecd.org/cfe/leed/ Entrepreneurial-Education-Practice-pt2.pdf](http://www.oecd.org/cfe/leed/Entrepreneurial-Education-Practice-pt2.pdf).

TOIMINTAA

KATSO: EntreCompEdu-periaate: Näkyvyys

Katso Stacey Youngin video, jossa hän jakaa kokemuksensa käytännöllisistä tavoista tehdä kompetensseista näkyviä oppijoille ja ottaa oppijoiden arviointiin mukaan koulun ulkopuolisia sidosryhmiä.

Linkki: <https://youtu.be/OtLSrkxoWCY>

RYHMÄTEHTÄVÄ 4.1: EntreAssess

TUTKI: Tutustu EntreAssess-opettajien reflektointityökaluun.

Tämä on työkalu, jonka avulla voit pohtia mitä, missä, milloin, ketkä ja miksi arvioit. Työkalu antaa palautetta vastauksista ja ideoita seuraaviksi vaiheiksi. Siinä on myös oppimis- ja arviointivinkkejä sekä ideoita siitä, miten voit tehdä opetuksesta toimivan myös verkossa.

Surveyanyplace-linkki: <https://s.surveyanyplace.com/entreassessfin>

REFLEKTOI: Hyödynnä työkalua pyrkiessäsi tunnistamaan lisäominaisuuksia arvioinnin tekemiseen.

KESKUSTELUPALSTAN RAPORTTI: Jaa keskustelusi muiden keskustelupalstan jäsenten kanssa keskustelupalstan tehtäväraportilla

HENKILÖKOHTAINEN TEHTÄVÄ 4.1: Opetuksesi

TOIMI: Ota opetuksessasi (luokkatilassa tai verkossa) käyttöön yksi uusi arviointitapa, jota et ole aiemmin käyttänyt.

REFLEKTOI: Pohdi sitten seuraavia kysymyksiä:

- Mitä kompetensseja arvioit?
- Miten arvioit ne?
- Mikä toimi hyvin?
- Mitä tekisit seuraavalla kerralla toisin?

OHJAAJAN RAPORTTI: Jaa pohdintasi tulokset ohjaajasi kanssa täällä LoopMe-alustalla.

4.2 Palautteen antaminen yrittäjyysoppimisesta

Mitkä ovat mielestäsi tärkeimpiä asioita, joilla voit auttaa oppilaita parantamaan oppimistaan, riippumatta heidän iästään, kyvyistään tai opettamastasi oppiaineesta?

Tutkijoiden mukaan yksi tärkeimmistä tekijöistä on se, että oppilaat saavat oikeanlaista palautetta siitä, miten he suoriutuvat¹¹. Yksinkertaisesti ilmaistuna oppilaiden saamaa palautetta on kaikki tieto, jota he saavat itsestään. Kaikilla elämänaloilla on tärkeää oikeanlainen palaute eli selkeä, ytimekäs, oikein ajoitettu ja oppimista edistävä palaute. Toisaalta huonosti ajoitetun, tunteettoman, epämääräisen tai epätarkan palautteen seuraukset voivat olla tuhoisia. Työntekijöistä voi tulla pettyneitä, ahdistuneita ja epävarmoja, asiakkaat voivat menettää luottamuksensa ja mennä muualle, esimiehet voivat menettää kunnioituksensa ja viime kädessä yritys voi kaatua. Vastaavasti oppilaat, jotka eivät saa laadukasta palautetta, voivat joutua kamppailemaan edistyäkseen. Palaute onkin tärkein oppimisen edistäjä¹². Sillä ei ole väliä, mitä oppiainetta tai ikäluokkaa opetat.

Yksi syy siihen, miksi yksilöt pääsevät ammattinsa huipulle (urheilusta ydinfysiikkaan), on se, että he hakevat laadukasta palautetta ja reagoivat siihen. Tämä on yksi tietoisien harjoittelun tutkimuksen, jota käsitellään moduulissa 5, keskeisistä viesteistä¹³. Pelkästään lahjakkuus ja ponnistelu eivät riitä. Osaavat valmentajat voivat vaikuttaa merkittävästi, vaikka heidän antamansa palautteen tyyppi vaihtelee. Brasilialaisen futsalin (sisäjalkapallon) menestyneimmät valmentajat eivät keskeytä harjoituspelejä opettaakseen tiettyjä taitoja tai

11 Hattie, J. ja Timperley, H. (2007) 'The Power of Feedback' Review of Educational Research March 2007, 77 (1), pp. 81-112.

12 Hattie, J. (1999). Influences on Student Learning. Auckland: University of Auckland.

13 Ericsson, A. ja Pool, R. (2017) Peak: How all of us can achieve extraordinary things, Vintage Books.

antaakseen kiitosta tai kritiikkiä, kuten jalkapallovalmennuksen perinteisen näkemyksen mukaan tehdään. Sen sijaan he antavat pelaajien "joutua pelin vietäviksi" ja pelata kiihkeään tahtiin. Valmentajat kuitenkin seuraavat peliä tarkasti ja voivat tarjota hymyn tai muun eleen, mutta vain vähän muuta. Paitsi ottaa pallon pois, jos jokin siirto ei toimi. Tällainen rento lähestymistapa poikkeaa jyrkästi siitä, miten johtavia japanilaisia viulisteja valmennetaan. He eivät saa soittaa ainuttakaan nuottia, ennen kuin he ovat viettäneet useita viikkoja opetellen jousen ja viulun pitelemistä. Vaikka nämä valmennustekniikat ovat tyyliltään hyvin erilaisia, molemmat ovat osoittautuneet erittäin tehokkaiksi, koska ne vastaavat oppijoiden tarpeisiin ja kulloisiinkin tehtäviin¹⁴.

Oppilaille annettava palaute voi olla monenlaista, nyökkäyksestä tai kulmien kurtistamisesta kehumiseen, tarkastettuun työhön, vihjeisiin, korjauksiin ja vahvistukseen. Ne ovat tehokkaampia kuin muuntyyppinen palaute, kuten palkinnot ja rangaistukset¹⁵. Tehokkainta palautetta koskeneet tutkimukset¹⁶ osoittavat, että sitä on kolmenlaista:

- Arvostaminen – kiittäminen, motivoiminen ja yhteyden ottaminen
- Valmentaminen – tiedon laajentaminen tai taitojen parantaminen
- Evaluointi – arvosteleminen tai vertaaminen standardeihin

Kaikki kolme palautetyyppiä ovat tärkeitä, olipa vastaanottaja sitten oppilas, opettaja tai kokenut yrittäjä. Psykologisesti nähtynä me haluamme kaikki tuntea olomme varmaksi (arvostaminen), ymmärtää, missä ja miten voimme parantaa suoritustamme (valmentaminen), ja tietää, missä mennään (evaluointi).

Vaikuttava palaute on kaksisuuntainen prosessi. Liiketoiminnassa kyse on paljolti siitä, että kuunnellaan, mitä asiakkailta ja muilla sidosryhmillä on sanottavanaan, ja

14 Coyle, D. (2010) *The Talent Code: Greatest Isn't Born, Arrow*.

15 Hattie, J. ja Timperley, H. (2007) 'The Power of Feedback' *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.

16 Stone, D. ja Heen, S. (2014) *Thanks for the Feedback, Portfolio*.

punnitaan asianmukaisinta vastausta. Koulutuksessa tällaista vuorovaikutusta voi tapahtua eri muodoissa. Esimerkiksi ryhmätyöskentelyn aikana oppitunnilla kyseessä voi olla pelkkä peukalon nostaminen, rohkaiseva sana, kysymys, mielenkiinnon osoitus, ohje etsiä viitteitä, ryhmän vieressä istuminen tai kirjallinen kommentti. Yrittäjyysprojekteissa tällainen palaute saa lisämerkitystä, koska siinä keskitytään "prosessityyppiseen" palautteeseen, enemmän kuin tehtävään itseensä. Toisin sanoen kompetensseihin, joita oppilaat osoittavat tai joita kohti he etenevät.

Mutta mitä tämä tarkoittaa käytännössä? Mitä voisit nähdä ja kuulla luokkahuoneissa, joissa annetaan vaikuttavaa palautetta yrittäjyysoppimisesta? (Taulukko 4.4).

Näkisit	You would hear
<ul style="list-style-type: none"> • oppilaiden ideoivan yhteistoiminnallisesti, avoimesti ja kannustavasti (1.2, Luovuus) • oppilaita, joilla on itseluottamusta haastaa toistensa näkemyksiä ja ilmaista mielipiteitä (1.4, Ideoiden arvioiminen) • oppilaiden tarkistavan omaa edistymistään suhteessa yrittäjyysoppimisen tavoitteisiin arviointimatriisien ja tarkistuslistojen avulla (2.1, Minäpystyvyyt ja luottamus omiin kykyihin) • luokkahuoneissa julisteita, motivoivia lainauksia ja muita visuaalisia esityksiä, jotka antavat ohjeita siitä, miksi sinnikkyys kannattaa myös takaiskujen kohdalla (2.2, Motivaatio ja sinnikkyys) • resurssien asianmukaista kokoamista ja käsittelyä (2.3, Resurssien mobilisointi) • opettajia, jotka vaihtavat paikkaa oppitunnin aikana ja käyttävät sanattomia eleitä pitääkseen oppilaat innostuneina ja motivoituneina (2.2, Motivaatio ja sinnikkyys) 	<ul style="list-style-type: none"> • oppilaiden esittävän toisilleen ja opettajalle "miksi"- ja "miten"-kysymyksiä ideoistaan (1.4, Ideoiden arvioiminen) • Yrittäjämäinen arviointikieltä, jota sekä opettajat että oppilaat yhteistyössä toimiessaan käyttävät (esim. "päämäärät", "painopiste", "älä luovuta", "priorisoi", "kokeile eri tavalla", "yritä", "muodosta tiimi" "(3.4, Työskentely muiden kanssa) • Opettajat innostavat oppilaitaan vaihtelevan äänenkäytön avulla, jotta oppilaat pysyvät aikataulussa suunniteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi (2.5, Muiden mobilisointi)

Taulukko 4.4. Näkyviä ja kuuluvia merkkejä yrittäjyysoppimista koskevasta vaikuttavasta palautteesta (EntreComp-kompetenssit suluisissa)

On olemassa jonkin verran näyttöä siitä, että suullinen palaute on tehokkaampaa kuin kirjallinen, koska se on välitöntä ja tarjoaa oppilaille mahdollisuuden korjata työtään¹⁷. Kirjallinen palaute antaa kuitenkin mahdollisuuden palata siihen tulevaisuudessa, kun taas suullisen palautteen kohdalla on luotettava muistiin. Tehokkainta on palautemuotojen yhdistäminen oppilaiden edistymistä seurattaessa, ja palautteen antamista voidaan nopeuttaa käyttämällä symboleja merkintäjärjestelmässä.

Yrittäjyyskontekstissa yksi tapa tarkastella palautetta on jatkumo:

Lähentyvä	Poikkeava
Opettajan ohjaama	Välittävä
Tehtäväkeskeinen	Prosessikeskeinen
Yksi vastaus	Useita mahdollisia vastauksia

Laatikko 2 Palaute jatkumona

Sekä sinun että oppilaiden antaman palautteen yrittäjyydestä pitäisi sijoittua lähinnä jatkumon oikeaan laitaan. Opettaja omaksuu välittävän roolin ja pyrkii edistämään oppilaiden itsesääntelyä, jotta nämä voivat hallita omia ideoitaan. Tarkoituksena ei ole vetää oppilaita kohti yhtä oikeaa vastausta korjaamalla heidän virheitään. Sen sijaan opettaja omaksuu provosoivamman roolin kehottamalla oppilaita pohtimaan useita näkökulmia ja ongelman erilaisten ratkaisujen mahdollisuutta. Painopiste on määrätyn tehtävän suorittamisen sijaan ideointiprosessin aikana kehittyneissä taidoissa ja asenteissa.

Oletetaan, että annat oppilaille haasteeksi uuden ostoskassin suunnittelun¹⁸. Oisit jakaa arviointiperusteet opiskelijoiden kanssa; niissä keskitytään esimerkiksi idean omaperäisyyteen, muotoilun laatuun ja, jos kyseessä on yhteistoimintaharjoitus,

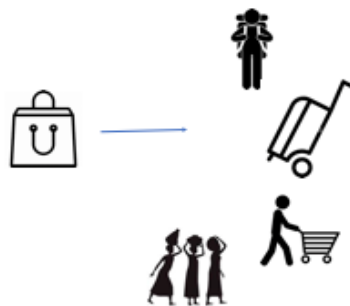
17 Brooks, V. (2002) *Assessment in Secondary Schools*, Open University Press.

18 Tätä ideaa käsitellään yksityiskohtaisesti julkaisussa Alesina, I. ja Lupton, E. (2010): *Exploring Materials. Creative Design for Everyday Objects*, Princetown Architectural Press.

opiskelijoiden yhteistyön toimivuuteen. Palautteessa keskityttäisiin tällöin siihen, missä määrin opiskelijat osoittavat tällaisia kompetensseja.

Voisit kuitenkin myös muotoilla alkuperäisen ongelman uudelleen. Sen sijaan, että antaisit tehtäväksi uuden ostokassin suunnittelun, voisit omaksua erilaisen näkökulman ja miettiä, miten ostokset saadaan myymälästä asiakkaan kotiin. Oppilaat voisivat kuvitella, että he veisivät ostokset kotiin selässään, päänsä päällä (kuten joissakin maissa on tapana) tai kassissa, jossa on pyörät.

Palautteesta tulee siten oppilaiden kanssa käytävä kaksisuuntainen keskustelu, jossa ohjaat oppilaita pois kapea-alaisesta ratkaisusta ja pohtimaan laajempia ja avoimempia näkökulmia – ajattelemaan luovemmin ilman kassia! Tämä vastaa yrittäjien tosielämän kokemuksia. Tässä nimenomaisessa esimerkissä tämä on johtanut kotiintoimitusten ja verkko-ostosten käyttöönottoon. Palautekeskustelussa oppilaat voisivat ehdottaa ongelman tutkimista

- ympäristönäkökulmasta – miten vähennettäisiin jätettä
- tulevaisuuden näkökulmasta – miten tavaroita ehkä kuljetetaan vuonna 2030
- viljelijöiden näkökulmasta – miten saataisiin tuoreet tuotteet nopeasti asiakkaalle (ilman jälleenmyyjää?)

- "ostokokemuksen" näkökulmasta – toisivatko asiakkaat mukana omat kassinsa, jos heitä motivoitaisiin siihen
- muotoiluajattelun näkökulmasta – keskittyminen erilaisiin materiaaleihin, kokoihin, muotoihin ja väreihin.

Palautteen ei pitäisi olla lineaarinen, yksisuuntainen prosessi. Oppilailla tulisi olla ympäristössään mukava olo, jotta olisi helppoa ehdottaa ideoita, leikkiä ajatuksilla, tehdä virheitä ja antaa palautetta toisille ja opettajalle.

RYHMÄTEHTÄVÄ 4.2 (1): Feedback

REFLEKTOI: Mieti, milloin viimeksi annoit oppilaille palautetta. Otitko mukaan kaikki kolme osatekijää: arvostuksen, valmennuksen ja evaluoinnin?

Mikä osatekijä on mielestäsi vaikeinta sisällyttää palautteeseen? Miksi?

KESKUSTELUPALSTAN RAPORTTI: Jaa keskustelusi muiden keskustelupalstan jäsenten kanssa keskustelupalstan tehtäväraportilla

RYHMÄTEHTÄVÄ 4.2 (2): Negative feedback

Missä olosuhteissa palautteella voi olla kielteisiä vaikutuksia ja mitä tekniikoita voit soveltaa antaessasi palautetta oppijoiden yrittäjämäisestä oppimisesta?

Sinua voi auttaa pohdinnoissa tämä yhteenveto todisteista, jotka osoittavat oppijoille annettavan laadukkaan palautteen merkityksen:

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/index.php?/evidence-summaries/teaching-learning-toolkit/feedback/> (käännös löytyy moduulioppaan liitteestä 1)

Voit myös tutustua Teacher Toolkitiin samalla sivustolla (käännä tarvittaessa Google Chrome -kääntäjällä tai vastaavalla). Saat sivulta yleiskatsauksen useista oppimis- ja arviointimenetelmistä ja niiden kustannuksista ja vaikutuksista. Kiinnostavaa kaikille kasvattajille!

KESKUSTELUPALSTAN RAPORTTI Jaa keskustelusi muiden keskustelupalstan jäsenten kanssa keskustelupalstan tehtäväraportilla

HENKILÖKOHTAINEN TEHTÄVÄ 4.2: Yrittäjämäiseen oppimiseen sopiva palaute

Mikä seuraavista kaavioista vastaa parhaiten sinun luokassasi annettavaa palautetta (A, B vai C)? Mikä sopii mielestäsi parhaiten yrittäjämäiseen oppimiseen?

A

B

C

OHJAAJAN RAPORTTI:: Jaa pohdintasi tulokset ohjaajasi kanssa täällä LoopMe-alustalla.

4.3 Edistymisen ja saavutusten juhlistaminen

Saavutusten juhlimiseen panostettava aika tuo monia etuja. Fysiologisesti nähtynä kehossasi vapautuu endorfiineja, jotka stimuloivat positiivisia tunteita. Saavutusten juhlistaminen vahvistaa toivottua käyttäytymistä uusien haasteiden edessä. Juhlistamisella on myös sosiaalisia etuja. Menestyksen jakaminen tiiminä vahvistaa siteitä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Psykologit ovat osoittaneet, että kun hyvät uutiset jaetaan muiden kanssa, myönteiset vaikutukset siihen, miltä meistä tuntuu, ulottuvat itse tapahtumaa pidemmälle. Ja kun tällaiset juhlistamiset saavat hyvän vastaanoton, hyödyt ovat vielä suuremmat¹⁹. Koulutuksessa juhlimatta jättäminen voi aiheuttaa oppilaille huomiotta jäämisen, pettymyksen tai tyhjyyden tunteita. Tätä taustaa silmällä pitäen on tärkeää juhlia oppilaiden edistymistä ja saavutuksia yrittäjyysoppimisessa, vaikka hyödyt näyttäisivätkin pieniltä (ks. Syvennä osaamistasi 4.3).

Yrittäjyyden pitäisi herättää mielihyvän ja ilon kokemuksia. Oppilaiden ei pitäisi yhdistää sitä jatkuvaan taloudellisen hyödyn tavoitteluun. Tutkimukset viittaavat siihen, että suurinta osaa yrittäjistä ei motivoi raha vaan kilpailun tuoma jännitys, tutkimisen halu, luomisen ilo, tiimin rakentamisen tuoma tyydytys ja pohjimmiltaan halu tuottaa elämään merkitystä²⁰. Tämä vastaa suurelta osin Abraham Maslow'n motivaatioteoriaa (jossa arvostus ja itsensä toteuttaminen ovat tärkeimpiä tavoitteita) ja Mihaly Csíkszentmihályin 'virtauksen' käsitettä onnen salaisuutena (kun olet niin sitoutunut siihen, mitä teet, aika lentää).

Yrittäjyysaavutusten juhliminen on olennaista. Koulujen ja oppilaitosten kiireisen ilmapiirin vuoksi on joskus helppo jättää huomiotta päivittäiset pienet onnistumiset. Andy Hargreaves kehottaa ammattilaisia käymään kollegoidensa kanssa

19 Gable, S. ym. (2004) 'What Do You Do When Things Go Right? The Intrapersonal and Interpersonal Benefits of Sharing Positive Events', *Journal of Personality and Social Psychology*, 87, No. 2, 228–24.

20 <https://www.forbes.com/sites/grouphink/2013/02/13/what-drives-the-best-entrepreneurs-hint-its-not-money/#3869fc3a4348>

"inspiroivia keskusteluja" tavalla, joka hyödyttää myös oppilaita²¹. Hän huomauttaa, että kun Vuoden opettaja kilpailujen voittajilta kysytään, mikä oli heidän palkitsemisensa seuraus, monet sanovat, etteivät kollegat huomioineet heitä. Useimmat opettajat katsovat ansaitsevansa tunnustusta kovasta työstään, ja heidän on vaikea hyväksyä, miksi yksi pitäisi nostaa jalustalle heidän yläpuolelleen. Yhteisen (eri muodoissa ilmenevän) menestyksen tunnustaminen voi kuitenkin nostaa sekä opettajien että oppilaiden mielialaa.

Raportoiminen oppilaiden menestyksestä yrittäjyydessä voi olla monenlaista ja erota opettajille, työnantajille tai vanhemmille annetuista vakimuotoisista kirjallisista kommenteista. Monet koulut ympäri Eurooppaa hyödyntävät sosiaalista mediaa (esim. Edmodoa tai Google Plusia). Se on ilmeinen tapa juhlistaa oppilaiden saavutuksia ja tarjoaa mahdollisuuden välittömään keskusteluun ja palautteeseen. Oppilaille itselleen voidaan antaa vastuu siitä, miten he aikovat jakaa työnsä tulokset ja miten yleisö määrittää toteutusta ja sisältöä.

Seuraavassa on joitakin ehdotuksia uutisten jakamiseksi ja saavutusten juhlimiseksi yrittäjyyskasvatuksessa (opetuksessa ja oppimisessa):

Ilmoita tapahtumista, kuten yritysmessuista, sosiaalisessa mediassa ja koulun verkkosivuilla.

Lähetä kiitosviesti tai soita vanhemmille kotiin heidän lastensa myönteisten asenteiden tai saavutusten takia.

Ota yhteyttä paikalliseen sanomalehteen ja kirjoita oppilaiden kanssa juttu heidän projektistaan.

Ota yhteyttä paikalliseen, johonkin yrittäjyysprojektiin osallistuvaan yritykseen ja selvitä, voitko järjestää oppilaiden töiden esittelemisen yrityksessä vai sen verkkosivuilla.

²¹ Hargreaves, A. (2017) teoksessa Wallace, I. ja Kirkman, L. Progress, Crown House, p.146

Tutki mahdollisuutta vaihtaa ajatuksia toisen koulun kanssa Suomessa tai ulkomailla.

Käy paikallisessa kirjastossa, kaupungintalolla, valtuuston toimistoissa, supermarketissa jne., ja selvitä, onko siellä mahdollisuuksia esitellä oppilaiden työtä.

Ota yhteyttä paikallisiin yliopistoihin ja tutki mahdollisia yhteyksiä projektejasi tukeviin opiskelijaopettajiin.

Järjestä oppilaiden yrittäjyysviikko, joka perustuu tiettyyn teemaan, kuten "Terveellinen elämä" tai "Yhteisöstä välittäminen", tai joka osuu ehkä samaan aikaan jonkin vuosipäivän kanssa, ja kannusta kaikkia esittämään ajatuksiaan. Rohkaise oppilaita ottamaan vastuuta tapahtuman järjestämisestä. Esittele ideoita koulussa tai kaupungintalolla ja kutsu mukaan vanhempia ja muita yhteisön jäseniä

RYHMÄTEHTÄVÄ 4.3: Edistymisen ja saavutusten huomiointi

REFLEKTOI: Hyvien tulosten jakamisessa ja saavutusten kehumisessa ei ole kyse vain menestyksen suitsutuksesta. Siinä riemuitaan oppimisesta, ja oppimista voi tapahtua, kun saadaan kokemus siitä, että tehtävän tai projektin vaikeuksista selvitään tai epäonnistutaan joko osin tai kokonaan. Onko kyse epäonnistumisesta, jos siitä oppii? Mitä ideoita sinulla on siihen, että keuhutaan edistymistä – olivat edistysaskeleet sitten onnistumisia tai epäonnistumisia?

Voit halutessasi siirtyä Syvennä osaamistasi -osioon 4.3.1, jossa kerrotaan pienistä saavutuksista ja virheiden tekemisestä.

KESKUSTELUPALSTAN RAPORTTI: Jaa keskustelusi muiden keskustelupalstan jäsenten kanssa keskustelupalstan tehtäväraportilla

HENKILÖKOHTAINEN TEHTÄVÄ 4.3: Yksinkertaisen aktiviteetin suunnitteleminen

SUUNNITTELE: Suunnittele ideasi pohjalta yksinkertainen aktiviteetti opetuksesi – voit joko

1. keskustella asiasta työtoverin kanssa – jaa ajatuksia siitä, miten voit juhlia oppimisen edistymistä paremmin.
2. Toteuta aktiviteetti oppijoidesi kanssa.

Käytä EntreComp in Your Teaching -toimintasuunnitelmapohjaa.

SurveyAnyplace-linkki: <https://s.surveyanyplace.com/activityfin>

REFLEKTOI: Pohdi kokemuksiasi.

1. Mikä toteutui odotetusti?
2. Mikä oli odottamatonta?
3. Mitä tekisit seuraavalla kerralla toisin?

OHJAAJAN RAPORTTI:: Jaa pohdintasi tulokset ohjaajasi kanssa täällä LoopMe-alustalla.

Annex 1 Palaute oppimisen ja arvioinnin välineenä

Moduuli 4.2.4 Palaute oppimisen ja arvioinnin välineenä

Noudettu osoitteesta
<https://educationendowmentfoundation.org.uk/index.php?/evidence-summaries/teaching-learning-toolkit/feedback/> (15.9.2020)

Palaute

Palaute on oppijalle tai opettajalle annettavaa tietoa oppijan suoriutumisesta suhteessa oppimistavoitteisiin tai -tuloksiin. Sen tarkoituksena on tukea (ja tuottaa) oppimista. Palaute ohjaa tai kohdistaa joko opettajan tai oppijan toimintaa tietyn tavoitteen saavuttamiseksi valaisemalla työn ja toiminnan suhdetta tulokseen. Palaute voi koskea toiminnan seurauksena syntynyttä tuotosta, toiminnan prosessia, oppijan omaa oppimisen hallintaa tai itsesäätelyä tai oppijaa yksilönä (tyypillisesti tehottomin kohde). Palaute voi olla suullista tai kirjoitettua, tai se voidaan antaa kokeiden tai digitaalisen teknologian välityksellä. Palautetta voi saada opettajalta, opettavassa roolissa toimivalta henkilöltä tai vertaisilta (ks. [vertaisohjaus](#)).

Palautteen tehokkuus

Tyypillisesti palautetta koskevissa tutkimuksissa on havaittu erittäin merkittäviä vaikutuksia oppimiseen. Palautteen vaikutukset voivat kuitenkin vaihdella laajasti, ja joissain tutkimuksissa on osoitettu, että palautteella voi olla myös kielteisiä vaikutuksia. Siksi on tärkeää ymmärtää palautteen potentiaaliset hyödyt ja mahdolliset rajoitteet opetuksen ja oppimisen välineenä. Yleisesti ottaen tulokset ovat myönteisiä, kun lähestymistapa perustuu tutkimukseen ja tähtää nimenomaan palautteen antamiseen oppijoille. Esimerkkinä tällaisesta lähestymistavasta on Bloomin *mastery learning* -metodi. Palaute vaikuttaa kaikkiin ikäryhmiin. Kouluissa tehty tutkimus on keskittynyt erityisesti palautteen

vaikutuksiin englannin ja matematiikan opetuksessa sekä vähemmässä määrin tiedeaineissa.

Tyypillisesti palautetta koskevissa tutkimuksissa on havaittu erittäin merkittäviä vaikutuksia oppimiseen.

Arviointi oppimista varten (Assessment for Learning, AfL) -lähestymistapa perustuu muun muassa tutkimustietoon palautteesta. Erään AfL-lähestymistapaa tarkastelleen arvioinnin tulokset osoittivat sen voivan vaikuttaa oppilaan tulokseen Ison-Britannian peruskoulun GCSE-päättökokeissa puolen arvosanan verran. Tämä havainto tukee laajempaa näyttöä palautteen vaikutuksista.

Kaikkien tutkimusten mukaan vaikutukset eivät kuitenkaan ole näin merkittäviä. Vähäisempiin vaikutuksiin viittaavien tutkimusten mukaan luokassa annettavan palautteen laadun parantaminen on haastavaa. Tämä osoitettiin esimerkiksi tuoreessa Education Endowment Foundation -säätiön pilottitutkimuksessa, jossa opettajat pyrkivät soveltamaan palautetta koskevaa näyttöä toimintatutkimuksen keinoin.

Näytön luotettavuus

Palautteen vaikutuksista on runsaasti arviointeja ja meta-analyyseja. Kasvatustieteellisissä (eikä niinkään psykologisissa tai teoreettisissa) tutkimuksissa havaitaan usein palautteella olevan myönteisiä vaikutuksia, kun sen tavoitteena on parantaa lukutaitoon, matematiikkaan tai tiedon omaksumiseen liittyviä oppimistuloksia. Viimeaikainen meta-analyysi koulujen muodolliseen arviointiin keskittyvistä tutkimuksista osoittaa, että hyödyt voivat olla vaatimattomampia. Sen tulosten perusteella kouluissa saavutettava edistys voi vastata noin kolmen kuukauden opiskelua. Jos lähestymistapaa tuetaan palautteen antajan ammattitaidon kehittämisellä, edistys voi vastata lähes neljän kuukauden opiskelua. Palautteen hyödyllisyys voi riippua opetettavasta aineesta. Hiljattain toteutetun, muodollisen arvioinnin vaikutusta kirjoittamiseen tarkastelleen meta-analyysin mukaan palautteen avulla voidaan saavuttaa kahdeksan kuukauden

opiskelua vastaava määrä edistystä. Tämä tulos on yhdenmukaisempi muiden palautetta tarkastelleiden tutkimusten kanssa.

Kustannukset

Palautteen tehostamisen kustannukset eivät ole korkeita. Käytännön tasolla paremman palautteen antaminen kuitenkin todennäköisesti edellyttää jatkuvaa ammatillista kehittymistä, mikä puolestaan vaatii aktiivista tutkimusta ja arviointia. Kaiken kaikkiaan kustannusten arvioidaan olevan hyvin pieniä, alle 88 euroa oppilasta kohden.

